

Skøn, mener jeg ogsaa, det er min Pligt at søge efter de mest sagkyndige som mine Autoriteter.

Nej, jeg kan ikke gaa ind paa det, at vi ikke skulde have Raad til at have Fæstningsværker. Hvis vi overhovedet skulle have et Militærvæsen, saa er efter min Opfattelse — og det stemmer ogsaa med de sagkyndiges, og jeg synes, det stemmer med de historiske Erfaringer — den heldigste Maade at bruge disse Udgifter paa den, at vi anvende en Del af dem til Fæstningsværker. Der er nu anvendt 40 Mill. Kr. eller saadant noget paa Fæstningsværker omkring København til Lands og til Vands, og det er jo grumme mange Penge. Men, mine Herrer, jeg har søgt at gøre et Overslag over, hvor mange Penge vi siden den sidste Krig have anvendt til militære Foranstaltninger i det hele taget, og er da kommen til det Resultat, at vi have anvendt over 700 Mill. Kr. til militære Foranstaltninger, og De ville se, at de 40 Mill. Kr., der ere anvendte til Fæstningsforanstaltninger, ere dog ikke nogen meget betydelig Del af disse 700 Mill. Kr. Jeg siger derfor, at hvis man i Fremtiden vil sige: Nej, der er ingen Grund til at gaa højere op med Militærudgifterne, end de ere nu, saa maa vi dog af de Penge, der anvendes til Militærudgifter, tage et vist Beløb ud og anvende det til Fæstningsforanstaltninger.

Nu ved jeg nok, at min ærede Ven og Sidemand (Ingvard Jensen), som var Medlem af Forsvarskommissionens Flertal, vil sige: Ja, men det er jo saaledes med det ærede Medlem fra Viborg (Sveistrup), at han tænker stadig paa et Eksistensforsvar og ikke et Neutralitetsforsvar. Overfor dette vil jeg sige, at for mig staaer det saaledes, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har Ret, naar han siger, at kommer Danmark i Krig, er der stor Fare for, at det er ude med os. Jeg kan ikke se rettere, end at enhver Krig, hvori vi tvinges ind — og jeg betragter det som en Selvfølge, at vi ikke komme i Krig uden at være tvungne —, bliver en Krig, hvori der bliver Spørgsmaal om Statens Eksistens. Det kommer til at løbe sammen. Hvad der begynder som Neutralitetsforsvar, bliver, idet Forsvaret fører til Krig, nødvendigvis et Eksistensforsvar. For øvrig er det ogsaa ret betegnende, at ifølge de Udtalelser, vi nu have faaet fra Udenrigsministerens Side, maa man antage, at det, der interesserer Stormagterne ved vort Forsvar, er fortrinsvis Spørgsmaalet om

vor Hovedstads Befæstning. Det kan derfor ikke hjælpe, at man laver en Teori om, at vor Neutralitetspligt er at lægge vor Hærstyrke ud langs Kysterne. Jeg forstaaer meget godt, at det for Stormagterne staaer saaledes, at det interesserer dem aldeles ikke, om vi sprede vor Hærstyrke langs Kysterne, thi saa vide de, at vor militære Værdi er lig Nul, men hvad der interesserer dem, er, at vi have en lille Smule Modstandskraft, hvis vi blive tvungne ind i en Krig, og denne lille Smule Modstandskraft have vi kun, hvis vort Forsvar bliver koncentreret. Der ligger Tyngdepunktet. Spørgsmaalet er ikke, om vi skulle sprede vore Forsvarsmidler over hele Landet eller koncentrere dem, men Spørgsmaalet er, hvor de skulle koncentreres, og naar Venstre i Forsvarskommissionen ikke giver Anvisning paa at koncentrere dem paa noget andet Punkt end København, antager jeg, at denne Forhandling maa gaa ud fra som fast Forudsætning, at København bliver Koncentrationsstedet.

Det kunde derfor ikke være mig andet end en behagelig Overraskelse, da den nuværende Regering fremlagde sit Forslag, og det viste sig, at der i dette ogsaa var optaget en Fortrække omkring København til at støtte Forsvaret af København fra Landsiden. Jeg kan ikke nægte, at det for mig som for mine Meningsfæller var en Overraskelse, og jeg kan godt forstaa, at de, der ikke paa Forhaand saa paa Danmarks Forsvar og vore Forsvarsbetingelser paa samme Maade som jeg, følte sig meget pinligt berørte af denne Overraskelse. Jeg mener imidlertid, at vi alle maa være glade ved, at denne Overraskelse dog ikke har virket anderledes, end at, hvad jeg kunde kalde Solidaritetsfølelsen indenfor mit Parti, endnu er til Stede. Jeg vil haabe, at hvorledes Udgangen af denne vanskelige Sag end bliver, maa denne Solidaritetsfølelse indenfor mit Parti vedblive at være til Stede, at vi maa føle, at der dog ogsaa er andre Sager, der ere lige saa vigtige som dette vanskelige Spørgsmaal om Militærvæsenets Ordning, og at vi høre naturligt sammen; selv om vi ere uenige paa dette Punkt, maa vi se at holde sammen, for at der kan blive en fornuftig Udvikling af de indre politiske Forhold her i Landet.

Ja, jeg har jo altsaa udtalt min Tilslutning til den Tanke, at der maa lægges Fæstningsværker eller Støttepunkter af en eller anden Art udenom København ogsaa mod Landsiden, saa længe vi her have